

PRUP Olympiadelaan Herentals
Inspraakmomenten 29 september en 12 december 2018

“Hoe zullen we de ruimte tussen de Olympiadelaan en de spoorweg gebruiken?” Dat was de centrale vraag van de inspraakmomenten op 29 september en 12 december 2018. De provincie Antwerpen bedankt de 130 deelnemers voor hun waardevolle inbreng. Dit verslag is een samenvatting van het verloop en resultaten van beide inspraakmomenten.

Waarom is een PRUP Olympiadelaan nodig?

Dit gebied kreeg meer dan 40 jaar geleden de bestemming woongebied (ten noorden van de Kleine Nete, waar Aveve, de voetbalclub en de watertoren nu liggen) en woonuitbreidingsgebied (ten zuiden van de Kleine Nete). De provincie wil dit gebied een nieuwe bestemming geven, die beter past bij de toekomstige uitdagingen voor de stad. Want zowel de voetbalclub, de volkstuinten, AVEVE, en water, natuur, erfgoed, recreatie, infrastructuur, wonen en de uitbreiding van het ziekenhuis vragen bijkomende ruimte.

Daarom maakt de provincie een provinciaal **ruimtelijk uitvoeringsplan** (PRUP) op, dat vastlegt waarvoor je een omgevingsvergunning kan krijgen. Dit is een planproces dat enkele jaren duurt. De provincie geeft daarbij inspraakansen aan de omwonenden en andere inwoners van Herentals, aan de eigenaars en aan de gebruikers van dit gebied.

Zicht vanaf Olympiadelaan ter hoogte van het station, Herentals

Eerste inspraakmoment (29 september, Chapelle Impériale)

1. Introductie tot het gebied en toelichting over de uitdagingen

De provincie licht toe waarom een planproces nodig is en laat ook de Vlaamse Milieumaatschap-

pij, Agentschap Natuur en Bos, Onroerend Erfgoed en stad Herentals aan het woord. We bekijken samen het gebied vanuit verschillende invalshoeken:

- Het **kleinstedelijk gebied** van Herentals is **afgebakend**. Het gebied Olympiadelaan ligt vlakbij het station en op wandelafstand van de markt. Het is daarom een interessant gebied voor nieuwe ontwikkelingen.
- Een deel van het gebied is **overstromingsgevoelig**. De oevers van de Kleine Nete zijn opgehoogd en de rivier heeft er vrij weinig ruimte. De Vlaamse overheid neemt initiatieven om de structuur en kwaliteit van de waterloop te verbeteren.
- Ten oosten en ten westen van Herentals liggen grote natuurgebieden, verbonden door de Kleine Nete. Er zijn veel **knelpunten in deze ecologische verbinding** zoals bijvoorbeeld de bruggen van de ring en de spoorweg.
- De site rond Le Paige, het oude Gasthuis en de Kattenberg vormen een **beschermde stads- en dorpsgezicht**. De Kattenberg maakt deel uit van de historische stadsomwalling en was vroeger de noordelijke poort tot de stad.
- De stad Herentals wil voorbereid zijn op **toekomstige stedelijke ontwikkelingen** zonder in te boeten aan kwaliteit.

Sfeerbeeld inspraakmoment PRUP Olympiadelaan, 29 september 2018

2. Eerste reacties aanwezigen

De deelnemers bespreken in groep wat zij belangrijke elementen vinden. Wat kan blijven en/of wat kan veranderen?

Alle groepen zijn het eens dat water en natuur de nodige ruimte moeten krijgen. Over eventuele bebouwing zijn de meningen verdeeld: sommigen willen het gebied volledig bouwvrij houden, anderen vinden de stationsomgeving een geschikte locatie voor het ziekenhuis, sommigen vragen een duurzame woonwijk.

Alle 414 ideeën worden na de bijeenkomst door de provincie opgelijst en geclusterd per catego-

rie: natuur, water, erfgoed, wonen, mobiliteit,... Op het tweede inspraakmoment worden zij overlopen in een samenvattende presentatie.

Heel wat deelnemers vragen waarom het ziekenhuis naar dit gebied wil verhuizen, en waarom bijkomende woningen nodig zijn. De provincie Antwerpen nodigt het AZ Herentals en de stad uit om dit toe te lichten tijdens een tweede inspraakmoment (12 december 2018).

Tweede inspraakmoment (12 december 2018, Foyer CC 't Schaliken)

1. Toelichting AZ Herentals door Liesbeth Plingers (facilitair coördinator AZ) en Rudy Van Ballaer (algemeen directeur)

Het AZ Herentals wenst op termijn een betere locatie, want het heeft een beperkte oppervlakte en tekort aan parkeerplaatsen. Het is bovendien soms moeilijk bereikbaar wegens files. Het ziekenhuis is 'organisch gegroeid' met meerdere uitbreidingen. Dit schept bouwtechnische beperkingen. De uitdaging bestaat erin om het ziekenhuis te verbouwen, terwijl het ondertussen operationeel moet blijven. Eigenlijk is een nieuw gebouw nodig, dat kan inspelen op toekomstige ontwikkelingen en noden in de gezondheidszorg. Binnen het Ziekenhuis Netwerk Kempen zou al een consensus bestaan over het behoud van het AZ binnen het netwerk. In 2019 wordt meer duidelijkheid verwacht over de samenwerking tussen de ziekenhuizen en het zorgstrategisch plan.

2. Toelichting over de nood aan extra woningen door Emiel Crauwels (ruimtelijk planner van de stad Herentals)

Vlaanderen moet anticiperen op de verwachte bevolkingsgroei. De overheid wil die in goede banen leiden door de groei te concentreren op bepaalde plekken, zoals in kleinstedelijke gebieden als Herentals. Als het woningenaantal in Herentals verder stijgt zoals in de laatste decennia, ontstaat er een structureel tekort in het aanbod. Dit wil de stad voorkomen. Het is geen optie om nieuw woongebied te creëren aan de rand van de stad, omdat dit ten koste van natuur of kostbare ruimte zou gaan. Integendeel: er wordt in andere planprocessen eerder woon- en woonuitbreidingsgebied omgezet naar open ruimte. Voor het gebied nabij het station is dat een ander verhaal. Dit gebied is al in 1978 aangeduid als woonuitbreidingsgebied, het ligt dicht bij alle voorzieningen in het centrum, het station, de bushalte en de geplande fietsostrade. Het is dus ideaal om de potentie voor stedelijke ontwikkeling te onderzoeken. De stad bewaakt respecteert in dit onderzoek de voornaamste kenmerken en kansen van deze plek (erfgoed, Kleine Nete,...).

3. Toelichting over een mogelijk ontwerp door Thomas Lenaerts (ontwerper van het team BRUT architecture and urban design & LAMA landscape architects)

Kunnen alle ruimtevragers een plek krijgen in dit gebied? Of nog: hoe kunnen de ruimtevragers bijdragen tot de eigenheid van deze plek?

De Netevallei staat centraal. Ook kenmerkend is, dat de omgeving van Le Paige en het ziekenhuis ooit de noordelijke stadspoort vormden. De grens tussen de vallei en de stad kan weer zichtbaar worden door in te spelen op de historische stadsomwalling. Zo kunnen we de verschillende ruimtevragen combineren in een integraal ontwerp: aan de ene kant krijg je een robuuste vallei met ruimte voor water en natuur, aan de andere kant is stedelijke ontwikkeling mogelijk.

4. Zelf aan de slag

De deelnemers krijgen in groep een kaart met daarop de grens van de stadsomwalling, hoe de vallei eruit kan zien en in welke zones er eventueel bebouwing mogelijk is. Zij krijgen de opdracht om een goede locatie te vinden voor woningen, ziekenhuis, parkeerruimte, volkstuinten, voetbal, AVEVE e.d. Ze tekenen letterlijk hoe het gebied er volgens hen moet uitzien. Elke groep formuleert een aanbeveling voor de provincie Antwerpen. Je vindt de kaart en opdracht als bijlage achteraan dit verslag.

Opnieuw waren er uiteenlopende visies. Zelfs de opdracht zelf werd door enkele deelnemers in vraag gesteld. De provincie Antwerpen ontving zes totaal verschillende maquettes met telkens een andere aanbeveling.

Aanbevelingen van de groepen op het inspraakmoment 12 december 2018

Groep 1	Beschouw het als een 'zorgpark Olympiade'.
Groep 2	Houd het valleigebied zoveel mogelijk open, bebouw de zuidpunt zo compact mogelijk, op voorwaarde dat de mobiliteit wordt opgelost. Vorm de ziekenhuissite om naar gedifferentieerd wonen. Voorbeeld: AVEVE op termijn weg, huidige ziekenhuissite wordt een gebied voor kwalitatief en groen wonen.
Groep 3	Minimaliseer maximaal de zone voor bebouwing.
Groep 4	Gebruik de reeds bebouwde ruimte efficiënt en vrijwaar zoveel mogelijk groene ruimte. Herstel natuurlijke structuren.
Groep 5	Maak een aangename stationsbuurt, met innovatieve vormen van woningen en aandacht voor groen.
Groep 6	Maak een overschotkaart van de stad Herentals, zodat je zoveel mogelijk groen kan behouden.

Maquettes van de groepen op het inspraakmoment 12 december 2018

Maquette groep 1

Maquette groep 2

Maquette groep 3

Maquette groep 4

Maquette groep 5

Maquette groep 6

VEELGESTELDE VRAGEN uit beide inspraakmomenten

Naast de groeps gesprekken kon iedereen nog individuele opmerkingen geven. Zo ontving de provincie Antwerpen nog eens 144 individuele reacties.

Een antwoord op enkele veelgestelde vragen:

Kan er niet op een andere manier ruimte gezocht worden voor bijkomende woningen? Bijvoorbeeld door leegstaande gebouwen in te vullen, of door te verdichten in het bebouwde gebied?

Dit is niet de enige plek waar de overheden naar ruimte voor nieuwe woningen zoeken. De stadskern van Herentals is gescreend op mogelijkheden voor bijkomende woningen. Info over dit onderzoek lees je in [de voorstudie](#) van de afbakening van het kleinstedelijk gebied. De focus ligt op het centrum en in de reeds bebouwde gebieden, waar het duurzamer is om bijkomende woningen te creëren dan aan de rand. De provincie maakte al een ruimtelijk uitvoeringsplan 'Stedelijk Woongebied' om verdichting in bestaande wijken mogelijk te maken. Eén van de andere acties was om in kader van het PRUP Olympiadelaan te onderzoeken hoeveel nieuwe woningen gebouwd kunnen worden in de stationsomgeving.

De evolutie van de zorgsector is onduidelijk. Het ziekenhuis vraagt nu al een plek op de nieuwe site. Is het niet beter te wachten om hier een beslissing rond te nemen?

De huidige site vormt al langer een probleem voor een goede werking van het ziekenhuis. Hier lees je alles over in de presentatie van het AZ Herentals, voorgesteld op 12 december 2018. Het structuurplan van Herentals (2010) formuleerde ook al een visie rond een plek voor het ziekenhuis. Op dit moment werkt de provincie aan het afbakeningsproces van het kleinstedelijk gebied en komt er een RUP naar aanleiding van *alle* verschillende ruimtevragen tussen Olympiadelaan en spoorweg. De ruimtevraag van het ziekenhuis wordt daarom mee in overweging genomen. In de besluitvorming rond het RUP wordt er zeker rekening gehouden met het feit dat een eventuele verhuis nog niet voor morgen is.

Heeft onze inspraak invloed op het proces?

Ja. De provincie Antwerpen, de stad Herentals en de Vlaamse administraties horen graag hoe je over het gebied denkt, wat je belangrijk vindt en wat je aanbeveelt voor de toekomst. Om tot een goede beslissing te komen, moet de provincieraad rekening houden met veel verschillende aspecten: het provinciale beleid, de geldende regelgeving, effecten op het milieu, duurzaam ruimtegebruik, het Vlaams beleid, de visie van de stad, het maatschappelijk belang,... en ook met de standpunten van burgers.

Sfeerbeeld inspraakmoment PRUP Olympiadelaan, 12 december 2018

EN VERDER?

Zoals uitgelegd op 12 december 2018 vraagt de provinciale dienst Ruimtelijke Planning gelijktijdig advies aan 21 Vlaamse adviesinstanties, aan de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening (PROCORO) en aan het stadsbestuur van Herentals.

Op 17 december 2018 hebben deze instanties op een plenaire vergadering hun adviezen overlopen met de provinciale dienst ruimtelijke planning. De provincie bundelt nu alle nieuwe informatie, vragen, voorstellen en standpunten en stippelt de volgende processtappen uit.

Wil je op de hoogte blijven van het verdere procesverloop, laat dan je gegevens achter op de website.

MEER INFO vind je hier

De actuele informatie over het PRUP, waaronder de presentaties van de inspraakmomenten van 29 september en 12 december 2018, vind je terug op:

<https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/drem/dienst-ruimtelijke-planning/lopende-projecten/olympiadelaan-herentals1.html>

Wat is een PRUP?

<https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/drem/dienst-ruimtelijke-planning/ruimtelijke-uitvoeringsplannen.html>.

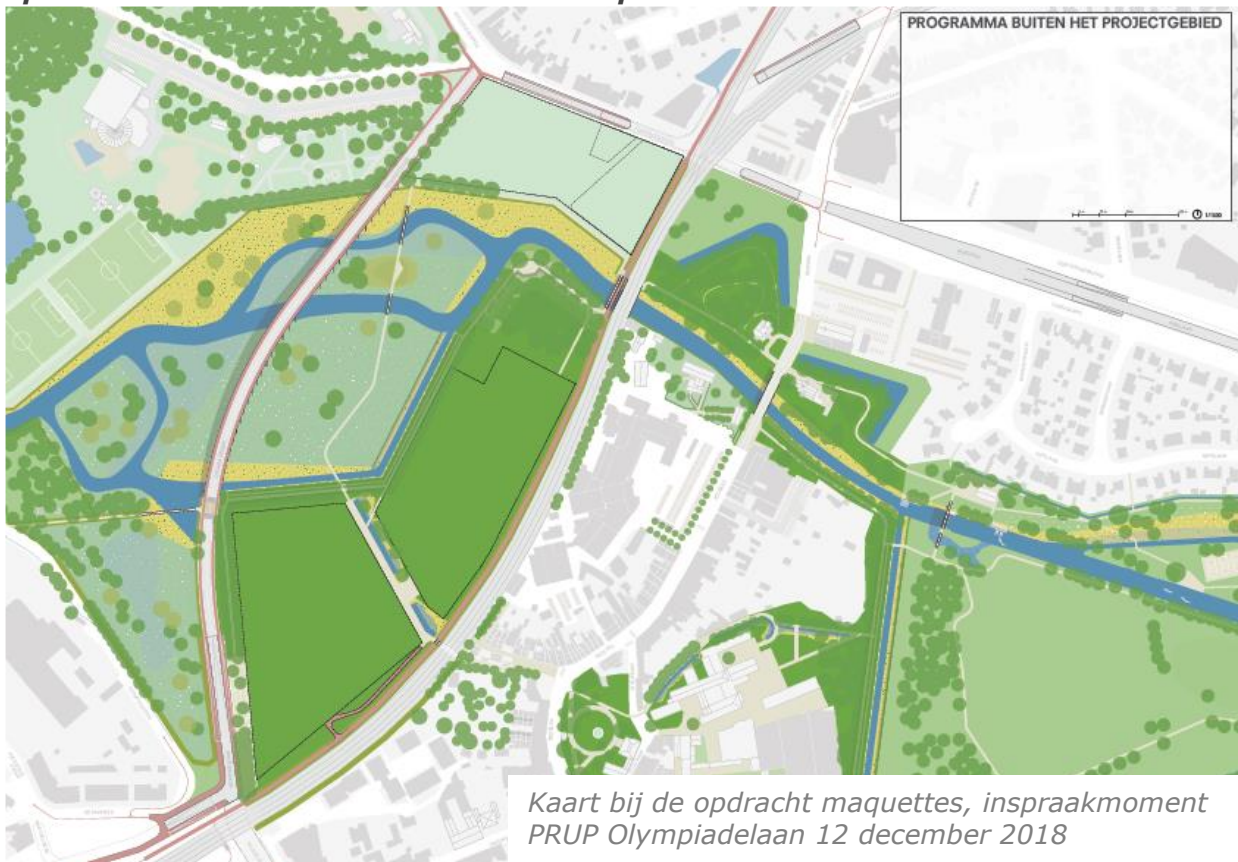
*Afbakening kleinstedelijk gebied:
zie overzicht PRUP's per gemeente.*

Acties rond de Kleine Nete: www.kleinenete.be

Beschermd stads- en dorpsgezicht:
<https://inventaris.onroerendergoed.be/aanduidingsobjecten/5410>

BIJLAGEN

Opdracht voor de deelnemers van het inspraakmoment 12 december 2018

Opdracht:

het ontwerp op dit plan, reserveert een plek voor water en natuur. Daarnaast maakt het ontwerp de stadsomwalling weer zichtbaar in het landschap. Verder is er plaats voor de andere ruimtevragers, afgebakend in drie gebieden.

We nodigen elke tafel uit om op die drie plekken het ontwerp te vervolledigen.

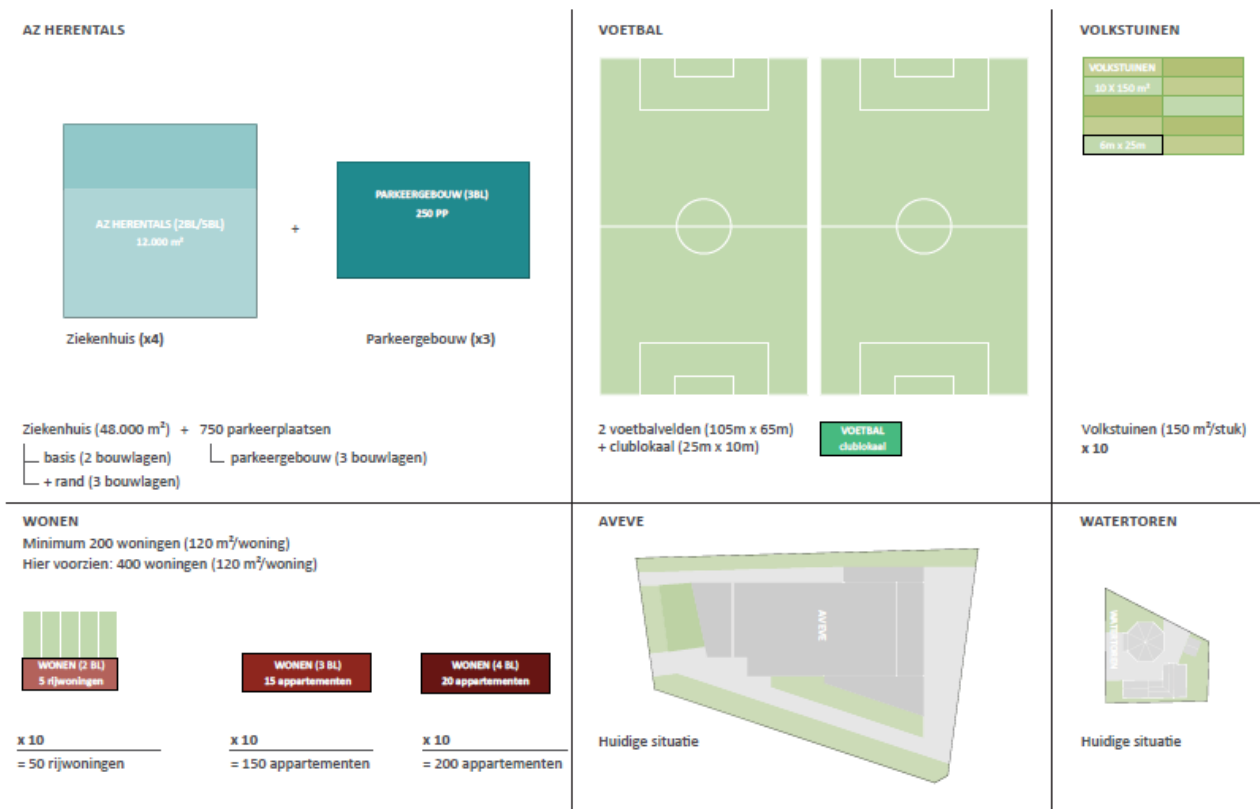
Elke tafel beschikt daartoe over een aantal blokjes en plaatjes. Deze stellen het programma voor: wat er vandaag is, aangevuld met de ruimtevragen.

DIT ZIJN DE SPELREGELS

- a) Een deel van het programma moet ondergebracht worden in die gebieden. Verder kan je creatief zijn. Teken of schrijf op het plan, maak een moodboard met de beelden...

- b) Op de kaart is een blanco vlak voorzien: daar kan je de programmaonderdelen aanduiden die je liever op een andere locatie ziet.
- c) De drie gebieden binnen het projectgebied zijn bouwkundig geschikt om op te bouwen. Ze zijn wel onderling verschillend. Je hoeft niet in de drie gebieden gebouwen te plaatsen.

NETEVALLEI HERENTALS PROGRAMMAONDERDELEN

- d) Welke programmaonderdelen **moet** je gebruiken, binnen het projectgebied of het blanco vlak? Waarmee moet je rekening houden als je beslist waar het komt?
- Watertoren en woning
 - De watertoren is een 'relict' volgens de wetenschappelijke inventaris van het bouwkundig erfgoed. Je kan het niet verplaatsen. Gezien de erfgoedwaarde is het niet aangewezen de toren af te breken.
 - Het ziekenhuis
 - Kan ofwel op de huidige site (dan hoeft je de blokken niet te plaatsen), ofwel op het meest zuidelijke gebied binnen de projectcontour. De andere gebieden zijn te klein.

- *Het ziekenhuis heeft parkeerruimte nodig. In totaal voorziet het programma onderdeel van het parkeergebouw meer dan 900 parkeerplaatsen (3 bouwlagen + parkeren op het dak). Een parkeergebouw nabij het station kan eventueel dubbel gebruikt worden voor pendelaars.*
 -
 - *AVEVE*
 - *De winkel is recent vergund. Het gebouw is in goede staat.*
 -
 - *Volkstuintjes*
 - *Het is niet mogelijk om van elke volkstuin een apart programma onderdeel te maken. De plaatjes stellen 100 volkstuinen voor van 150m² oppervlakte. Je mag als alternatief aan de plaatjes ook zelf volkstuinen tekenen.*
 -
 - *Twee voetbalvelden + kantine*
 - *De voetbalclub heeft 3 velden en een kantine nodig. De club huurt nu het (enige) voetbalveld in het Netepark, buiten het projectgebied.*
 - *Sportclubs kunnen hun infrastructuur delen, als de trainingsmomenten dit toelaten.*
 -
 - *Woningen*
 - *In totaal kan je 400 woongelegenheden plaatsen in het gebied. Dit is een normale dichtheid in stedelijk gebied.*
 - *Kies je voor een combinatie van het ziekenhuis en woningen in het projectgebied, kan je maximaal 100 woningen plaatsen. Het ziekenhuis heeft namelijk een veel grotere impact op het verkeer.*
 - *Bedenk een alternatief voor de woningen die je niet in het projectgebied wil onderbrengen.*
- e) *Teken of schrijf of... : Wat met mobiliteit? Wat met recreatie, beleving...? Wat met sociale cohesie, gemeenschapsvorming? Wat met andere ideeën?*